

حکومەتی هەریمی کوردستان
وهزارەتی پلاندانان
دەستەی ئاماری هەریم

راپورتی ئاماری ئۆتۆمبىلەكانى كەرتى تاييهت لە هەریمی کوردستان بۆ سالى 2022

بەشى گواستنەوە و گەياندن
تشرينى دوووهەم 2023

حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان
و هزاره‌تی پلاندانان
دهسته‌ی ئاماری هه‌ریمی کوردستان

راپورتی ئاماری ئۆتۆمبىلەكانى كەرتى تايىبەت لە هه‌ریمی کوردستان
بۇ سالى 2022

بەشى گواستنەوه و گەياندن
تشرينى دووهەم 2023

© تشرینی دووهم 2023

مافى چاپکردن و بلاوکردنوه پارىزراوه

بۆ وهرگرتنى زانيارى لەم راپورته تکایه ئامازه بە ناو و نيشانى خوارهوه بکە:

دەستهی ئاماري هەريمى كوردستان 2023، بەشى ئاماري گواستنهوه و گەياندن،

راپورتى ئاماري ئوتوموبىلەكانى كەرتى تاييەت لە هەريمى كوردستان بۇ سالى 2022، هەولىر- هەريمى كوردستان

بۆ زانيارى زياتر پەيوەندى بکە بە:

سايىتى ئەلىكترونى: www.krso.gov.krd

ئيمەيل: Cont act @krso.gov.krd

تلەفون: 07508963143

زنجىرە: 104

ناوهەرۋەك

1.....	خشتەكان
11.....	ليستى وينەكان
1.....	پىشەكى
2.....	ئامانچ
2.....	چەمك و زاراوهكان
2.....	كۆكىدنه وەدى داتا
3.....	پوختهى ئەنجامەكان

خشتەكان

خشتەي 1: نيشاندەرە سەرەكىيەكانى ئۆتۆمۆبىلى كەرتى تايىھەت لە پارىزگاكانى ھەرىمى كوردىستان بۇ سالى 2022-2022.....4
خشتەي 2: كۆي ژمارەي ئۆتۆمۆبىلى كانى كەرتى تايىھەت بە پىيى جۆر (بارەھەلگر و نەفەرەھەلگر) و پارىزگا لە ھەرىمى كوردىستان بۇ سالى 2022.....5
خشتەي 3: ژمارەي ئۆتۆمۆبىلى كانى كەرتى تايىھەت لە سەر ئاستى ھەرىمى كوردىستان بە پىيى جۆر (بارەھەلگر، نەفەر ھەلگر، تايىھەت، كىرى) و جۆرى سوتەمەنى بەكارھاتوو بۇ سالى 2022.....6
خشتەي 4: ژمارەي ئۆتۆمۆبىلى جۆرى پاس لە ھەرىمى كوردىستان بە پىيى پارىزگا و ژمارەي كورسى بۇ سالى 2022.....7
خشتەي 5: ژمارەي ئۆتۆمۆبىلى بارەھەلگر بە پىيى تواناي ھەلگىتنى بار لە سەر ئاستى پارىزگاكان لە ھەرىمى كوردىستان بۇ سالى 2022.....7
خشتەي 6: ژمارەي ئۆتۆمۆبىلى نەفەر ھەلگر و بارەھەلگر بە پىيى جۆرى بەكارھىننانىيان لە سەر ئاستى پارىزگاكان لە ھەرىمى كوردىستان.....8
خشتەي 7: ژمارەي ئۆتۆمۆبىلى نەفەر ھەلگر لە كەرتى تايىھەت لە سەر ئاستى ھەرىمى كوردىستان بە پىيى جۆرو سالى دروستكىرىدىيان بۇ سالى 2022.....10
خشتەي 8: ژمارەي ئۆتۆمۆبىلى بارەھەلگر لە كەرتى تايىھەت لە سەر ئاستى ھەرىمى كوردىستان بە پىيى جۆرو سالى دروستكىرىدىيان بۇ سالى 2022.....11

لىستى ويئەكان

- ويئەنى 1: كۆي ژمارەي ئۆتۆمۆبىلەكانى كەرتى تايىhet بهپىي پارىزگا له هەرىيمى كوردىستان بۇ سالى 2022.....5
- ويئەنى 2: بەراوردى نېوان ئۆتۆمۆبىللى بارھەلگر و نەفرەلگر بهپىي پارىزگاكان له هەرىيمى كوردىستان بۇ سالى 8.....2022
- ويئەنى 3 : بەراوردى نېوان ژمارەي ئۆتۆمۆبىللى نەفرەلگر و بارھەلگر له هەرىيمى كوردىستان بۇ سالى 2022...9
- ويئەنى 4: بەراوردى نېوان ژمارەي ئۆتۆمۆبىللى نەفرەلگر كرى و تايىhet بهپىي پارىزگاكان له هەرىيمى كوردىستان بۇ سالى 2022.....9

پيشه كى

ئۆتۆمۆبىل بۇته بەشىك لە زيانماندا و ژمارەيان رۆزبەرۆز بە شىوهىيەكى بەرچاۋو بەرز دەبىتەوە. ئۆتۆمۆبىلەكان جياوازن و بۇ كارى جياواز بەكار دىن و سوتەمەنى جياواز بەكار دىت بۇ بەكارخىستنيان. كۆكىرىنى زانىيارى لەسەر ئەم بابهاتانە زۆر گىنگە بۇ ئەوهى بتوانىن پىددايىستىيەكانمان بە پىيى پىويىست دايىن بکەين لە پرووى ژمارەي ئۆتۆمۆبىل، جۆرى ئۆتۆمۆبىل(نه فەرەھەلگە، بارەھەلگە)، جۆرى سوتەمەنى بەكارها توو (بەنزىن، گاز) و سالى دروستكىرىدىنيان (مۆدىل). دەستەي ئامارى ھەريم لە سالى 2014 وە بە ھەماھەنگى لە گەل وەزارەتى ناوخۇ و بەرىيە بهرايەتىيەكانى هاتووچۇ لە پارىزگاكان سالانە ئەم داتايانە كۆ دەكتەوە و بە شىوازى خشته دەخرىتە بەردهستى بەكارىدەرانەوە. شاياني باسە كە ئەم داتايە تەنبا بۇ ئۆتۆمۆبىلەكانى كەرتى تايىهتە و ئۆتۆمۆبىلى حکومى لەخۇ ناگىرىتەوە. ئەم راپورتەي كە ئىستا بەردهستە داتاي سالى 2022 ھ كە لە سىن پارىزگاي ھەريمى كوردىستان (ھەولىر، دھۆك، سليمانى) لە بەرىيە بهرايەتىيەكانى هاتووچۇ تۆمار كراون.

ئامانج

ئامانجى ئەم راپورتە دىيارىكىرىدىنى تەنها ئۆتۆمبىلەكانى كەرتى تايىهتە كە لە سالى 2022 لە بەریوەبەرايەتىھە كانى هاتووچۇ توّمار كراون بۇ بەدەست ھېنانى ھەندى نىشاندەر لەسەر ئاستى پارىزگاكان وەك جۇرى ئۆتۆمبىل (نەفرەلگر ، بارھەلگر) و ۋەزىمىتلىكەن ، جۇرى سوتەمەنلى (بەنزىن، گاز) و سالى دروستكىرىدىن بايىن (مۇدىيەل).

چەمك و زاراوهەكان

1. ئۆتۆمبىل (سوارە) : ئامرازىيەكە لە كۆمەلە پارچەيەكى مىكانىيىكى پىكھاتووھ كە بەشىوھىيەكى رىيک جوولە دەكەن و بە پلهى يەكەم بۇ رۆيىشتەن لە سەر رىيگا دىيزاين كراوهەوھ و قەبارەي بچۈك وگەورەي ھەيە بۇ گواستنەوەي مرۆڤ و كەلۋېل.
2. سالۇن : ئۆتۆمبىلىكە جىڭاى 4-5 سەرنىشىنى ھەيە و سەندوقى جىايە لەگەل شويىنى سەرنىشىنان كە تايىهتە يان كرىيە.
3. ستىشىن: ئۆتۆمبىلىكە جىڭاى 4-5 سەرنىشىنى ھەيە، سەندوقى ھاوبەشە لەگەل شويىنى سەرنىشىنان كە تايىهتە يان كرىيە.
4. پاس : ئۆتۆمبىلىكە تايىهتە بە گواستنەوەي سەرنىشىن و جىڭاى دانىشتنى 10 كەس و زىاترى ھەيە .
5. پىكاب : ئۆتۆمبىلىكى بازىگانىيە بەكاردىت بۇ گواستنەوەي كەللا له نېيوان 1 ھەتا 2 تەن .
6. بارھەلگر (شاسى) : ئەو ئۆتۆمبىلە گەورانىيە كە بۇ گواستنەوەي كەللا زۆر بە كاردىت وەك (لۇرى ، قەلاب، تانكەر، ساردكەرەوھ) .
7. ئان : ئۆتۆمبىلىكى بازىگانىيە بۇ گواستنەوەي كەللا بەكاردىت.

كۆكىرىنەوەي داتا

ئەم داتا و زانىياريانە لە رىيگاى چەند خشتەيەكى ئامارى كۆ كراونەتەوھ . ئەم خشتانە لە بەشى گواستنەوھ و گەياندىن لە دەستەي ئامارى ھەرىم ئامادە دەكىرەن و بە ھاوكارى لە گەل بەریوەبەرايەتىھە كانى ئامارى پارىزگاكانى ھەرىمى كوردىستان بە نوسراوى فەرمى بۇ بەریوەبەرايەتىھە كانى هاتووچۇي پارىزگاكان دەنئىردىن بۇ توّمارى داتاكان. دواتر كە خشتەكان گەرېنرانەوھ، لە بەشى گواستنەوھ و پەيوەندىيەكان لە دەستەي ئامار ووردىبىنى دەكىرەن بۇ پىشتىراستبۇون لە زانىيارىيەكان و دواي شىكىرىنەوەي نىشاندەرە سەرەكىيەكان، بە شىۋازاى خشتە و وىنە لە راپورتى كۆتايى دەخرىنە بەردەستى بەكاربەرانەوھ.

پوختەي ئەنجامەكان

- 1- كۆي ژمارەي ئۆتۆمۆبىلەكانى تۆمار كراو لە بەرييە بەرايە تىيەكانى هاتووچۇ لە پارىزگاكان بۆ سالى 2022 120,143 ئۆتۆمۆبىل بۇون كە 102,690 ئۆتۆمۆبىل نەفەر ھەلگر بۇون بە رىيەن 85.5% و 17,453 ئۆتۆمۆبىل بار ھەلگر بۇون بە رىيەن 14.5%. لە كۆي ژمارەي ئۆتۆمبىلى نەفەر ھەلگر 100,173 ئۆتۆمبىلى تايىهتن (%) 2,517 ئۆتۆمبىلى كېرىن (2%).
- 2- لە سەر ئاستى پارىزگاكان، ژمارەي ئۆتۆمۆبىلەكانى تۆمار كراو لە بەرييە بەرايە تىيەكانى هاتووچۇ بۆ سالى 2022 لە پارىزگاي ھەولىر 81,022 بۇون بە رىيەن 67.4%， لە پارىزگاي سلىمانى ژمارەيان 27,463 بۇون بە رىيەن 22.9% و لە پارىزگاي دەھوك ژمارەيان 11,658 بۇون بە رىيەن 9.7%.
- 3- ژمارەي ئۆتۆمۆبىلى نەفەر ھەلگر 102,690 ئۆتۆمۆبىلە، لە وانە 56,803 ئۆتۆمۆبىلى سالۇن بۇوه بە رىيەن .%55.3 43,902 ئۆتۆمۆبىلى ستيشن بۇوه بە رىيەن 42.8% و 19,85% 42.8% و 1.9%.
- 4- ژمارەي ئۆتۆمۆبىلى بار ھەلگر 17,453 ئۆتۆمۆبىل بۇوه، لە وانە 14,176 ئۆتۆمۆبىلى پىكاب و ۋان كە رىيەكەي دەكاتە 81.2% و ئۆتۆمۆبىل لۇرى (شاسى، قەلاب، تانکەر، بەراد) ژمارەيان 32,77 بۇوه كە رىيەكەي دەكاتە 18.8%.
- 5- لە ئەنجامى راپورتەكە دەركەوت كە 114,590 ئۆتۆمۆبىل بەنىزىن بەكار دىئن بە رىيەن 95.4% و ئەو ئۆتۆمۆبىلانەي گاز بەكار دىئن 5,509 ئۆتۆمۆبىلە بە رىيەن 4.6% لە كۆي گشتى ئۆتۆمۆبىلەكان.

خشتەي 1: نيشاندەرە سەرهەكىيەكانى ئۆتۆمۆبىلى كەرتى تايىهت لە پارىزگاكانى ھەرىمى كوردستان بۇ سالانى 2020-2022

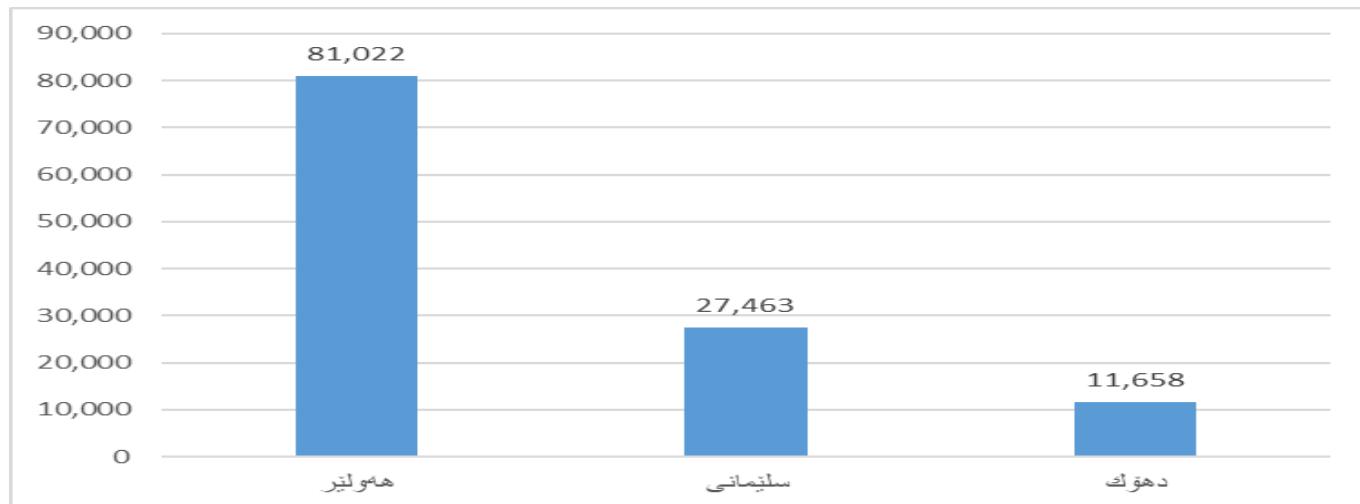
نيشاندەرە سەرهەكىيەكانى	ئۆتۆمۆبىلى تايىهت	ئۆتۆمۆبىلى كرى	ئۆتۆمۆبىلى بارھەلگر	كۆي زمارەي ئۆتۆمۆبىلى تۆماركراؤ	زمارەي ئە و ئۆتۆمۆبىلانەي كە (بەنزىن) بەكاردەھېىن	زمارەي ئە و ئۆتۆمۆبىلانەي كە (دىزەل) بەكاردەھېىن	سوتهەمنى و وزەي تر	ئۆتۆمۆبىلى نەفەرەلگر	ئۆتۆمۆبىلى كەرسەنەن
2022	2020								
100,173	79,522								
2,517	1,239								
17,453	16,215								
120,143	96,976								
114,590	90,498								
5,509	6,393								
44	85								

تىبىينى: لەم راپورتەدا، بە ھۆي دەستنەگە يىشتن بە داتاي سالى 2021، داتاكان بەراورد كراوه بە داتاي سالى 2020.

خشتەي 2: كۆي ژمارەي ئۆتۆمبىلەكانى كەرتى تايىهت بە پېتى جۇر (بارھەلگر و نەفەرھەلگر) و پارىزگا لە ھەرىمى كوردستان بۆ سالى 2022

كۆي گشتى	كۆ	كەراد	لۇرى	تانكەر	قەلاب	شاسى	بىكاب	ۋەقان	ئۆتۆمبىلى بارھەلگر				ئۆتۆمبىلى نەفەرھەلگر				پارىزگا
									كىرى				تايىهت				
كۆ	كۆ	پاس	ستىشن	سالۆن	كۆ	پاس	ستىشن	سالۆن	كۆ	پاس	ستىشن	سالۆن	كۆ	پاس	ستىشن	سالۆن	پارىزگا
81,022	12,656	247	4	479	344	791	10,791	1,079	737	122	220	67,287	31,220	36,067	36,067	ھەولىر	
27,463	2,940	194	173	272	258	0	2,043	1,344	1,154	20	170	23,179	10,192	12,987	12,987	سليمانى	
11,658	1,857	29	277	63	94	52	1,342	94	94	0	0	9,707	2,348	7,359	7,359	دەۋك	
120,143	17,453	470	454	814	696	843	14,176	2,517	1,985	142	390	100,173	43,760	56,413	56,413	كۆ	

وېنهى 1: كۆي ژمارەي ئۆتۆمبىلەكانى كەرتى تايىهت بە پېتى پارىزگا لە ھەرىمى كوردستان بۆ سالى 2022

خىشتهى 3: ژمارەسى ئۆتۆمۆبىلەكانى كەرتى تايىهت لە سەر ئاستى ھەرىمى كوردستان بە پىيى جۆر (بارھەلگر، نەفەر ھەلگر، تايىهت، كرى) و جۆرى سوته مەنى بەكارھاتوو بۆ سالى 2022

جۆر	سوته مەنى	كۆ	ھيتىر	ديزلى	بهنزاين	
تايىهت	سالۇن	56,413	24	245	56,144	
	ستېيشن	43,760	20	449	43,291	
	كۆ	100,173	44	694	99,435	
نەفەر ھەلگر	سالۇن	390	0	2	388	
	ستېيشن	142	0	11	131	
	پاس	1,985	0	311	1,674	
كرى	كۆ	2,517	0	324	2,193	
	پىكاب و ۋان	14,176	0	1,346	12,830	
	شاشى	843	0	780	63	
ئۆتۆمۆبىلى بارھەلگر	قەلاب	696	0	677	19	
	تانكەر	814	0	792	22	
	لۇرى	454	0	454	0	
	بەراد	470	0	442	28	
	كۆ	17,453	0	4,491	12,962	
	كۆي گشتى	120,143	44	5,509	114,590	

خشتەي 4: ژمارەي ئۆتۆمۆبىلى جۇرى پاس لە هەريمى كوردىستان بە پىيى پارىزگا و ژمارەي كورسى بۆ سالى 2022

كۈرسىيەكان				پارىزگا
كۆ	سەرروو 22	21-15	14 -10	
737	202	38	497	ھەولىر
1,154	1,076	3	75	سليمانى
94	10	63	21	دهوڭ
1,985	1,288	104	593	كۆ

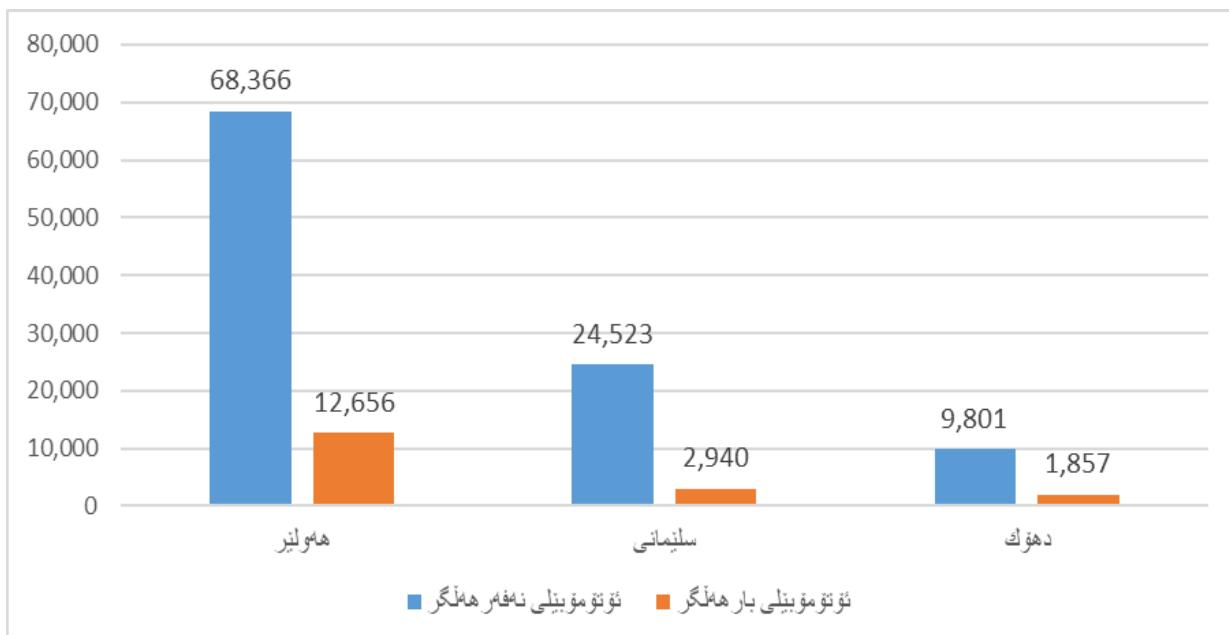
خشتەي 5: ژمارەي ئۆتۆمۆبىلى بارھەلگر بە پىيى تواناي ھەلگرتنى بار لە سەرئاستى پارىزگاكان لە هەريمى كوردىستان بۆ سالى 2022

تواناي ھەلگرتن (تۆن)					پارىزگا
كۆ	تۆن 9 سەرروو	تۆن 8-4	تۆن 4-2	تۆن 2-1	
13,127	1,424	561	136	11,006	ھەولىر
2,940	2,553	36	127	224	سليمانى
434	172	26	14	222	دهوڭ
16,501	4,149	623	277	11,452	كۆ

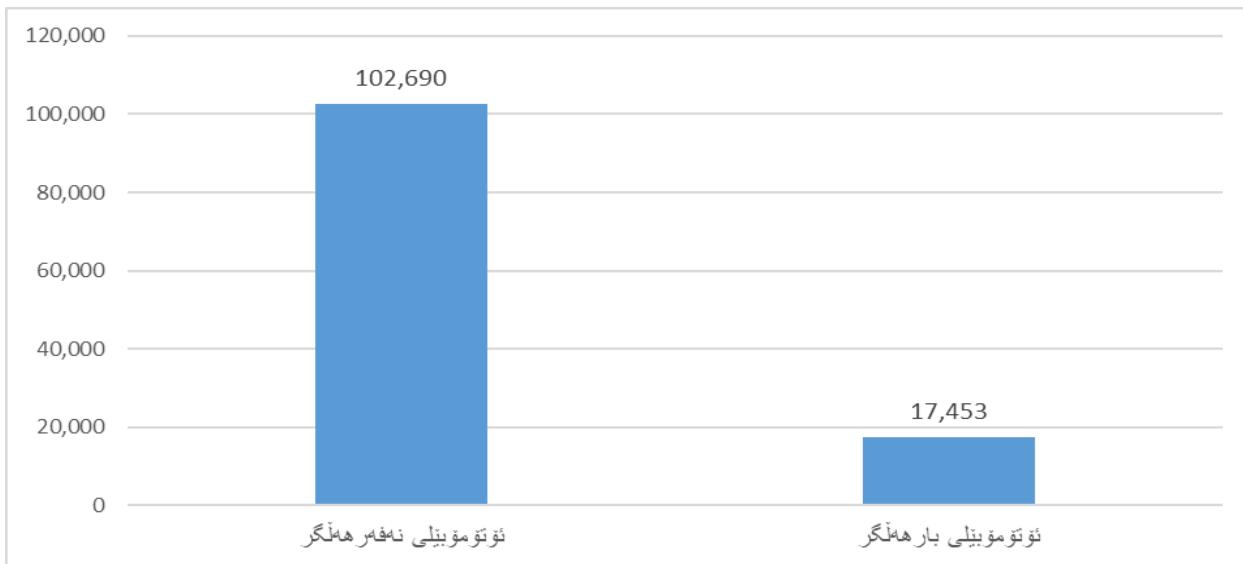
خىشته 6: زمارەي ئۆتۆمۆبىلى نەفەرەلگر و بارھەلگر لە سەر ئاستى پارىزگاكان لە ھەريمى كوردستان بۆ سالى 2022

كۆ	بارھەلگر	ئۆتۆمۆبىلى نەفەرەلگر		
		كىرى	تايىبەت	پارىزگا
81,022	12,656	1,079	67,287	ھەولىر
27,463	2,940	1,344	23,179	سلىمانى
11,658	1,857	94	9,707	دەھوك
120,143	17,453	2,517	100,173	كۆ

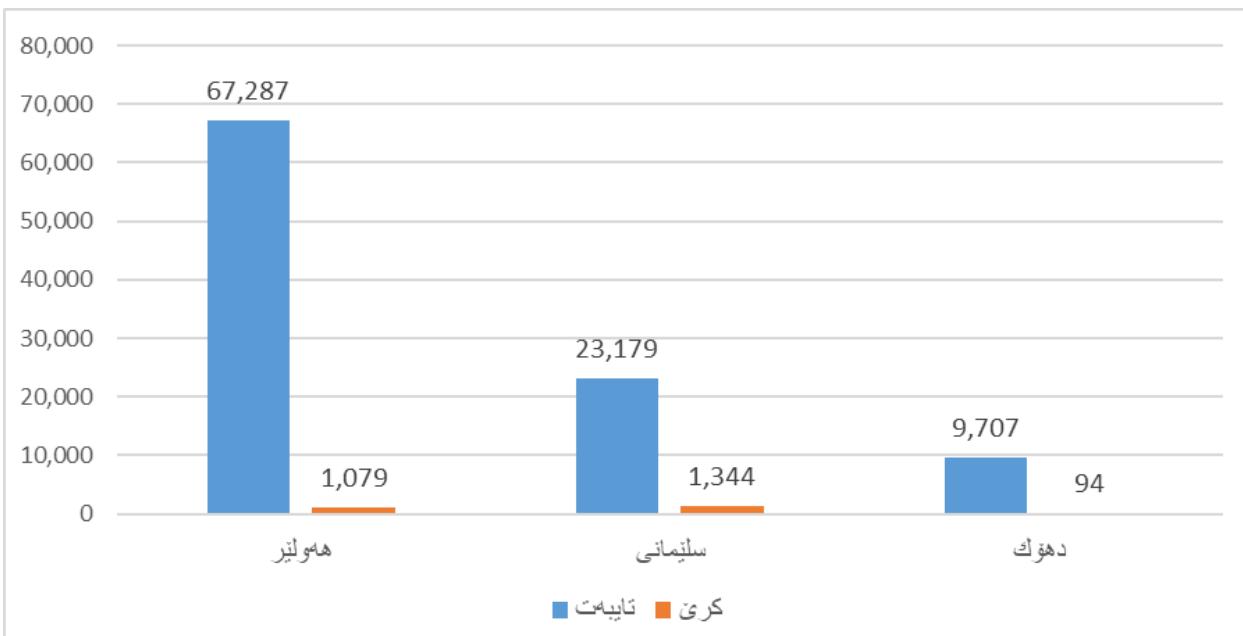
وېنەي 2: بەراوردى نېوان ئۆتۆمۆبىلى بارھەلگر و نەفەرەلگر بەپىي پارىزگاكان لە ھەريمى كوردستان بۆ سالى 2022

وينهى 3 : بەراوردى نىوان ژمارەي ئۆتۆمبىلى نەفەرەلگەر و بارھەلگەر لە ھەريمى كوردىستان بۇ سالى 2022

وينهى 4 : بەراوردى نىوان ژمارەي ئۆتۆمبىلى نەفەرەلگىرى كرى و تايىهت بەپىي پارىزگاكان لە ھەريمى كوردىستان بۇ سالى 2022

خشتهى 7: ژمارەي ئۆتۆمبىلى نەفەرەلگەر لە كەرتى تايىهت لە سەر ئاستى ھەزىمى كوردستان بە يېتى جۇر و سالى دروستكىرىدىيان بۆ سالى 2022

ئۆتۆمبىلى نەفەرەلگەر							سال
كىرى			تايىهت			جۇر	
كۆ	پاس	ستىشن	ساڵون	كۆ	ستىشن	ساڵون	
6	4	2	0	100	9	91	خوار 2000
4	3	0	1	15	9	6	2001
10	8	0	2	24	15	9	2002
1	1	0	0	25	15	10	2003
13	6	0	7	26	13	13	2004
19	14	0	5	23	19	4	2005
10	9	0	1	34	23	11	2006
9	7	0	2	40	30	10	2007
5	4	0	1	188	70	118	2008
66	2	0	64	239	86	153	2009
37	3	0	34	245	84	161	2010
26	7	0	19	345	131	214	2011
56	11	0	45	372	171	201	2012
209	41	0	168	446	235	211	2013
230	190	0	40	305	171	134	2014
168	168	0	0	299	108	191	2015
106	105	1	0	428	154	274	2016
494	494	0	0	1,698	591	1,107	2017
149	149	0	0	2,574	975	1,599	2018
85	70	15	0	8,089	2,548	5,541	2019
269	240	29	0	34,533	13,704	20,829	2020
230	193	37	0	20,821	9,624	11,197	2021
284	225	58	1	25,825	12,977	12,848	2022
31	31	0	0	3,479	1,998	1,481	2023
2,517	1,985	142	390	100,173	43,760	56,413	كۆ

خىشته 8: ژمارەي ئوتۆمۆبىلى بارھەلگر لە كەرتى تايىهت لەسەر ئاستى ھەزىمى كوردستان بە پىنى جۇر و سالى دروستكىرىدىان بۇ سالى 2022

كۆ	ساردىكەرەدە (بەراد)	ئوتۆمۆبىلى بارھەلگر							سال
		لۇرى	تانكەر	قەلاب	شاسى	پىكاب و فان	جۇر		
20	0	3	4	4	1	8		2000	خوار
13	0	0	1	2	0	10		2001	
22	2	2	4	4	1	9		2002	
22	1	9	1	1	0	10		2003	
26	5	2	6	3	1	9		2004	
41	4	7	4	5	5	16		2005	
41	4	5	4	8	3	17		2006	
77	7	19	17	10	10	14		2007	
168	6	48	13	12	8	81		2008	
114	5	18	6	7	2	76		2009	
131	5	12	40	12	15	47		2010	
308	33	14	82	44	61	74		2011	
769	65	45	224	114	212	109		2012	
779	42	50	212	174	197	104		2013	
518	29	49	105	142	95	98		2014	
204	30	33	36	45	21	39		2015	
160	20	42	12	25	6	55		2016	
223	13	24	12	42	5	127		2017	
322	6	20	10	14	10	262		2018	
489	16	21	6	6	10	430		2019	
1,166	17	19	6	3	5	1,116		2020	
1,711	58	6	4	11	29	1,603		2021	
9,027	96	4	5	7	116	8,799		2022	
1,102	6	2	0	1	30	1,063		2023	
17,453	470	454	814	696	843	14,176			كۆ

وەزارەتی پلاندانان/دەستەی ئاماری ھەرێمی کوردستان
www.krso.gov.krd

